

Въ други единъ древенъ пометникъ четемъ.

Словѣнскѹ же языку въ неразѹмнѣ и въ мрѹцѣ грѣховнѣ сѹщоѹ-милостію и челоѹкѹколюбіемъ Гда нашъ Іс. Хр. явленъ бысть пастырь и оѹчитель емѹ, нже затче оѹста вѣтхомъ трѣязычнымъ еретикомъ, нже завистію омрачишася и глаголахѹ: не достѹтъ и нѣмъ языкомъ славити Бга, токмо жидомъ и Римланомъ и Грькомъ, причастники сѹ злобою пилатѹ творѹще. Ихъ же влады свѣтън разори яснѣми притчѣми, палѹ силою свѣтаго дѹха ¹⁵⁾.

Трѣязычни-шѣ еретици, както свидѣлствова списаніе-то на Черноризца Храбра *о писменехъ*, сѣществовали сѣ още и въ 10-тии вѣкѣ. Кои именно сѣ были тѣзи *трѣязычници*, които наши-тѣ древни пометници наричѣтъ еретици? Прѣво мѣсто между нихъ, безъ съмнѣніе, заема Римско-то духовенство съсъ папа-та на чело-то си. Това духовенство всякакъ ся е противяло на Славенско-то богослуженіе и, гдѣ е могло, искоренявало го е съсъ всякакви начини. — Хървати-тѣ и Сръби-тѣ, които зависѣхъ отъ Римска-та църква, когато се поєви Славенско-то богослуженіе, пожелахъ да го введѣтъ и тѣ въ църкви-тѣ си, нъ на това се въспротиви папа Јоаннъ X, като имъ написа, че тѣ трѣба да дръжѣтъ езикъ-тѣ на духовна-та си майка, Римска-та църква; иначе тѣ щѣтъ се показѣтъ недостойни чада предъ Господа ¹⁶⁾. — А пакъ защо-то въ нѣкои мѣста тамъ не послушахъ папско-то повелѣніе и прієхъ Славенско-то богослуженіе, то Латинско-то духовенство, на

¹⁵⁾ Памѣтъ и Похвала Кир. и Меѹ. Въ сборникъ Статей Импер. акад. наукъ, Свѣдѣнія и замѣтки Срезневскаго IV 55.

¹⁶⁾ Cum Slavi sint speciales filii S. R. Ecclesiae, quos ipsa per evangelium genuit, filium vero dedecet alia quam patris matrisque lingua uti. Epist. Joan X у Пеячев. Historia Serviae p. 105. Виж и Regesta Boh. et Moraviae I. 28. (Јоаннъ X е сѣдѣлъ на папскѣи престола отъ 914—928).